

Stadsfullmäktiges Handlingar.

Skrivelse av stadskollegiet med anmälan om donationer till staden av direktören Per Olsson och hans hustru Alma Olsson m. m.

Till Stadsfullmäktige i Göteborg.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 2 juni 1958 har Aktiebolaget Göteborgs Bank jämte översändande av avskrift av testamente av direktören Per Olsson och hans hustru Alma Olsson lämnat under rättelse om i nämnda testamente gjorda donationer till Göteborgs stad.

Ifrågavarande skrivelse av **Aktiebolaget Göteborgs Bank** har följande lydelse:

»Som vi tidigare meddelat, har direktör Per Olsson och hans hustru Alma Olsson i testamente av den 28 april 1926 gjort vissa förordnanden till Göteborgs stad. Vi bifogar avskrift av testamentet, vilket har bevakats, jämte ett förtydligande av den 24 september 1927 och hemställer att Ni meddelar

dels om staden ämnar emottaga donationerna,

dels om Ni önskar att legaten verkställas med aktier.

De aktier, som kan komma ifråga, är följande: Asea, Skandia, Providentia, Göteborgs Bank, stam- och pref.-, Holmen, A och B, Industrivärden, A och B, Investor, Kopparfors, Pripp & Lyckholm, Separator, Skandinaviska Banken, Stockholms Enskilda Bank, Skaraborgs Enskilda Bank, Skånska Banken, Svenska Handelsbanken, stam- och pref., S. K. F., ser. A, Grängesberg, Volvo och Wifsta Varf.

Enligt testamentet kan det komma ifråga att legatbeloppen jämkas. Emeller-

tid ser det icke ut som om någon jämkning skulle behöva ske. Då vi står i begrepp att sälja vissa aktier, vore det önskvärt om vi snarast möjligt erhöill besked, om Ni önskar erhålla aktier och i så fall vilka.»

Sedan med hänsyn till donationernas art stadskollegiet remitterat ärendet till **allmänna skolstyrelsen**, för yttrande, har nämnda styrelse besvarat ifrågavarande remiss i skrivelse till kollegiet den 23 juni 1958, såsom framgår här nedan.

Under ärendets utredning hos allmänna skolstyrelsen har *ekonomidirektören* den 13 juni 1958 avgivit följande promemoria:

»Till allmänna skolstyrelsen har från stadskollegiet den 6 juni 1958 för yttrande överlämnats testamente av direktören Per Olsson och hans hustru innefattande donationer till Göteborgs stad. Testamentets moment II berör skolstyrelsens verksamhetsområde. Häri föreskrives bland annat att avkastningen av donationsmedlen på 100,000 kronor huvudsakligen skall användas till Göteborgs stads folkskolors inre konstnärliga utsmyckning. Vid utväljandet av folkskolor, som skall utsmyckas bör äldre skolor samt skolor utanför stadens centrala delar givas företräde.

I ett till testamentet fogat förtydligande har donatorerna meddelat, att de med uttrycket Göteborgs folkskolor avser småskolor, egentliga folkskolan och folkskolans högre avdelning men däremot icke t. ex. högre folkskolor, kommunala mellanskolor eller andra ej direkt under folkskolestyrelsen lydande skolor.

God konst i skolan torde utan tvekan vara av stor betydelse både för elevernas estetiska fostran och trivseln i skolan. Särskilt stort synes behovet av konstverk vara i något äldre skolor med i och för sig mindre trivsamma lokaler. På grund av att endast synnerligen begränsade medel står till skolstyrelsens förfogande för att förse skolorna med konstverk, kan detta ej ske i önskvärd omfattning. Då den ifrågavarande donationen sålunda motsvarar ett behov, synes den böra med tacksamhet mottagas.

I donationsbestämmelserna har en terminologi, som blivit eller inom kort blir otidsenlig, tyvärr kommit till användning. Både de skolformer, som i förtydligandet till testamentet anges kunna innefattas under begreppet "Göteborgs folkskolor" och avläggarna till dem, som anges ej kunna räknas dit, ersättes helt eller delvis successivt av enhetsskolan. En annan svårighet erbjuder den omständigheten, att olika skolformer framdeles ej kommer att vara lika hårt knutna som tidigare till skilda skolhus. Till denna utveckling medverkar, att så gott som samtliga skolor den 1 juli innevarande år ställes under allmänna skolstyrelsen. Det synes önskvärt, att tolkningssvårigheter på denna punkt förebygges genom entydiga bestämmelser i reglementet för fondens styrelse.

Ett flertal fonder förvaltas av allmänna skolstyrelsen. Hinder synes ej föreligga, att skolstyrelsen även handhar förvaltningen av den ifrågavarande fonden.

Med anledning av vad ovan anförts hemställas, att förvaltningsnämnden måtte föreslå skolstyrelsen

att i skrivelse till stadskollegiet hemställa, att staden med tacksamhet mottager den donation, som omnämnes i moment II i testamente av direktören Per Olsson och hans hustru Alma Olsson.»

Allmänna skolstyrelsen har i ovan nämnda svarsskrivelse till stadskollegiet den 23 juni 1958 anført bl. a.:

»I ärendet har av ekonomidirektören upprättats en den 13 juni 1958 dagtecknad promemoria.

Allmänna skolstyrelsen som vid sammanträde denna dag behandlat förevarande ärende får med hänvisning till nämnda promemoria hemställa,

att staden med tacksamhet mottager den donation, som omnämnes i moment II i testamente av direktören Per Olsson och hans maka Alma Olsson.»

Vid ärendets behandling hos *stadskollegiet* har stadssekreterarna Lindblad och Henrikson i en den 15 innevarande september gemensamt avgiven promemoria med förmälan, att samråd ägt rum med stadskansliet, tillstyrkt mottagandet av de ifrågavarande donationerna samt i anslutning därtill framlagt förslag till beslut av stadsfullmäktige, på sätt framgår av stadskollegiets hemställan här nedan.

Efter att hava tagit ärendet under övervägande anser stadskollegiet sig böra tillstyrka bifall till stadssekreterarna Lindblads och Henriksons hemställan i ärendet. I enlighet härmed får kollegiet föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta:

1) att med tacksamhet mottaga de donationer, som omnämnes i mom. I och II i testamente den 28 april 1926 av direktören Per Olsson och hans maka Alma Olsson;

2) att uppdraga åt drätselkammaren att förvalta och på bästa sätt förränta den under mom. I i testamentet angivna donationen, som i stadskassan skall bokföras under benämningen »Per och Alma Olssons fond»;

3) att uppdraga åt allmänna skolstyrelsen att förvalta och på bästa sätt förränta den under mom. II i testamentet angivna donationen, som i styrelsens räkenskaper skall bokföras under benämningen »Per och Alma Olssons fond för Göteborgs Folkskolor»;

4) att för egen del utse två ledamöter i den i testamentet under mom. I: 4) angivna nämnden för Per och Alma Olssons fond samt anmoda en var av Göteborgs stads byggnadsnämnd, Tekniska samfundets i Göteborg avdelning för husbyggnadskonst

och styrelsen för Göteborgs museum att utse en ledamot av samma nämnd;

5) att för egen del utse två ledamöter i den i testamentet under mom. II: c) omnämnda styrelsen för Per och Alma Olssons fond för Göteborgs folkskolor samt anmoda en var av styrelsen för Göteborgs museum, Göteborgs Konstförening och styrelsen för Röhsska konstslöjdmuseet att utse en ledamot av samma styrelse; samt

6) att anmoda den under mom. 5) här ovan avsedda styrelsen att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente för styrelsen.

Göteborg den 24 september 1958.

På stadskollegiets vägnar:

J. A. FAGERBERG

Gunnar Lindblad

Torsten Henrikson

Eric Dunberger

A v s k r i f t.

TESTAMENTE.

Med upphävande av förut av oss eller någon av oss gjorda testamenten med undantag av ett den 8 februari 1908 av oss upprättat inbördes testamente, vilket härmed bekräftas, förordna vi härmed såsom vår yttersta vilja och testamente, att med vår kvarlåtenskap, sedan vi båda avlidit, skall förfaras på följande sätt.

I.

Till Göteborgs stad testamentera vi ett belopp av etthundratusen (100,000) kronor jämte 5 % årlig ränta från den av oss sist avlidnes dödsdag till dess beloppet utbetalas, med föreskrift att detsamma skall utgöra en fond, för vilken skola gälla följande bestämmelser:

1) Fondens medel skola förvaltas av drätselkammaren i Göteborg och skall fonden benämnas »Per och Alma Olssons fond».

2) En tiondedel av den årliga avkastningen skall tilläggas kapitalet.

3) Återstoden av den årliga avkastningen, med avdrag av kostnaden för nedan nämnda tavla och för övriga omkostnader, utdelas på sätt här nedan omförmälda nämnd närmare äger bestämma såsom pris om minst tvåtusen (2,000) kronor åt byggherren till det eller de hus med därtill hörande anläggningar inom Göteborgs stad, som under nästföregående år fullbordats och visat sig bäst motsvara estetiska samt därjämte hygieniska och praktiska krav. Skulle något år ingen byggnad anses vara värd premiering eller hela den för året tillgängliga summan icke komma till användning, skall återstoden därav reserveras till kommande utdelningar.

Med byggherre avses här även Göteborgs kommun samt juridiska personer, såsom bolag, bostadsföreningar o. s. v.

Skulle Göteborgs stad bliva tilldelad pris, skall vad staden sålunda erhåller av den användas till prydnad av den prisbelönta byggnaden eller annan kommunal byggnad på sätt drätselkammaren, efter byggnadsnämndens hörande, äger närmare bestämma.

4) Prisutdelningen bestämmas av en nämnd, bestående av fem konstförståndiga ledamöter, utsedda två av stadsfullmäktige i Göteborg samt en av envar av följande institutioner, nämligen: Göteborgs stads byggnadsnämnd, Tekniska samfundets i Göteborg avdelning för husbyggnadskonst och styrelsen för Göteborgs museum. Nämndens ledamöter utses för tre år, dock med iakttagande av att årligen minst en av nämndens ledamöter avgår. Avgången ledamot må icke omedelbart omväljas.

5) Å prisbelönt hus skall infällas en tavla med årtal för premieringen.

6) Nämnden åligger att årligen genom kungörelse i tidningarne meddela allmänheten kännedom om fonden och dess ändamål.

7) Stadsfullmäktige i Göteborg äga, efter förslag från nämnden, fastställa de när-

mare bestämmelser rörande sättet för prisutdelningen, som utöver de här ovan meddelade må befinnas erforderliga.

II.

Till Göteborgs stad testamentera vi ytterligare ett kapital av etthundratusen (100,000) kronor jämte 5 % årlig ränta från den av oss sist avlidnes dödsdag till dess beloppet utbetalas, med föreskrift att detsamma skall utgöra en fond, benämnd »Per och Alma Olssons fond för Göteborgs Folkskolor», varav den årliga avkastningen skall användas på följande sätt:

a) En tiondedel därav skall årligen tilläggas kapitalet.

b) Avkastningen i övrigt skall användas för Göteborgs stads folkskolors inre konstnärliga utsmyckning medelst målning eller skulptur — t. ex. frescomålning eller infattning av relief å därför lämpliga väggytor — med företrädesvis motiv från vårt lands natur och folkliv, utfört på sätt, som är överensstämmande med verkligt god dekorativ konst samt ägnat att väcka barnets fantasi och utveckla dess färgsinne. Vid utväljandet av folkskolor, som böra bli föremål för dylik utsmyckning, bör iakttagas, *dels* att skolor, som byggas efter vår död, icke böra komma i fråga förrän äldre skolor, som äro av sådan beskaffenhet att utsmyckning i dem lämpligen bör utföras, blivt föremål för utsmyckning, och *dels* att något företräde icke bör givas åt mera centralt belägna skolor framför dem i stadens utkanter.

c) Åt en särskild styrelse skall uppdragas att *dels* företaga val av folkskolor, som skola komma i åtnjutande av ifrågasvarande förmån, och *dels* bestämma angående verkställandet av den konstnärliga utsmyckningen, bl. a. att utse, antingen efter tävlan eller utan tävlan, den konstnär, åt vilken utförandet skall överlämnas.

Denna styrelse skall bestå av fem personer, utsedda två av Göteborgs stads folkskolestyrelse samt en av envar av styrelserna för följande institutioner i Göteborg, nämligen Göteborgs Museum, Göteborgs Konstförening och Röhsska Konst-

slöjdmuseet. Styrelsens ledamöter utses för en tid av tre år.

Därest Konstföreningen upphör med sin verksamhet, utses i stället en ledamot i styrelsen av styrelsen för annan med Konstföreningen jämförlig förening eller institution, som bestämmes av Folkskolestyrelsen.

Stadsfullmäktige i Göteborg skola anmodas att bestämma angående sättet för förvaltningen av fondens kapital ävensom att fastställa reglemente för fondens styrelse, vilket reglemente bör innehålla bestämmelse bl. a. om huru revision av förvaltningen skall ske och angående sättet för beslut om ansvarsbefrielse för densamma.

d) Därest avkastningen under ett år icke kommit till användning, må den i stället begagnas för ändamålet under ett kommande år.

XIV.

Till utredningsman i vårt bo och verkställare av detta testamente förordna vi Aktiebolaget Göteborgs Bank genom dess notariatavdelning i Göteborg och lämna vi den instruktion åt utredningsmannen, att alla i kvarlåtenskapen ingående lösöreföremål av vad slag de vara må skola försäljas å offentlig auktion.

Göteborg den 28 april 1926.

PER OLSSON ALMA OLSSON
född Arvidson

Att Direktören Per Olsson och hans hustru Fru Alma Olsson, född Arvidson, som vi personligen känna, vid sunt och fullt förstånd och av fri vilja förklarar denna handling utgöra deras yttersta vilja och testamente samt egenhändigt underskrivit densamma, intyga undertecknade, på en gång närvarande och för ändamålet särskilt tillkallade vittnen.

Göteborg som ofvan.

TORSTEN SETTERBERG
AXEL FORSSMAN

Rätt avskrivet intyga:

Håkan Littke A. L. Linde

A v s k r i f t.

Förtydligande av vårt ömsesidiga testamente av d. 28 April 1926.

I paragraf II av nämnda testamente menas med uttrycket »Göteborgs Folkskolor»: Små skolor, egentliga folkskolan, och folkskolans högre avdelning men deremot icke t. ex. högre folkskolor, kommunala

mellanskolor eller andra ej direkt under Folkskolestyrelsen lydande skolor.

Detta till undvikande av misstolkningar.

Göteborg d. 24. September 1927.

PER OLSSON

Direktör

ALMA OLSSON

född Arvidson

Rätt avskrivet intyga:

Håkan Littke

A. L. Linde

1958 den 9 oktober.

Ökning av antalet nämndemän i Göteborg (1958 nr 422 och 240).

§ 21. Med bifall till stadskollegiets hemställan i ärendet beslöt stadsfullmäktige: att tillstyrka bifall till handlingarna i ärendet bilagda av magistraten hos Konungen gjorda ansökan om ökning av antalet nämndemän i Göteborg från 225 till 330.

Donationer till staden av direktören Per Olsson och hans hustru Alma Olsson m. m. (1958 nr 423).

§ 22. Med bifall till stadskollegiets hemställan i ärendet beslöt stadsfullmäktige:

1) att med tacksamhet mottaga de donationer, som omnämndes i mom. I och II i testamente den 28 april 1926 av direktören Per Olsson och hans maka Alma Olsson;

2) att uppdraga åt drätselkammaren att förvalta och på bästa sätt förränta den under mom. I i testamentet angivna donationen, som i stadskassan skulle bokföras under benämningen "Per och Alma Olssons fond";

3) att uppdraga åt allmänna skolstyrelsen att förvalta och på bästa sätt förränta den under mom. II i testamentet angivna donationen, som i styrelsens räkenskaper skulle bokföras under benämningen "Per och Alma Olssons fond för Göteborgs Folkskolor";

4) att för egen del utse två ledamöter i den i testamentet under mom. I:4) angivna nämnden för Per och Alma Olssons fond samt anmoda en var av Göteborgs stads byggnadsnämnd, Tekniska samfundets i Göteborg avdelning för husbyggnadskonst och styrelsen för Göteborgs museum att utse en ledamot av samma nämnd;

5) att för egen del utse två ledamöter i den i testamentet under mom. II:c) omnämnda styrelsen för Per och Alma Olssons fond för Göteborgs folkskolor samt anmoda en var av styrelsen för Göteborgs museum, Göteborgs Konstförening och styrelsen för Röhsska konstslöjdmuseet att utse en ledamot av samma styrelse; samt

6) att anmoda den under mom. 5) här ovan avsedda styrelsen att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente för styrelsen.

Revisionsberättelser för år 1957 angående stadens nämnder m. m. (1958 nr 313 A).

§ 23. På förslag av ordföranden beslöt stadsfullmäktige: att bordlägga förevarande ärende.

Anmälan om remisser.

§ 24. Ordföranden anmälde, att han å stadsfullmäktiges vägnar remitterat för yttrande de ärenden som funnes angivna i en vid sammanträdet förefintlig remissförteckning.

Härom gjordes anteckning i protokollet.

Årsberättelser.

§ 25. Stadsfullmäktige hade fått mottaga årsberättelser för 1957 angående:

a) stadens gas- och elverk (1958 nr 187); och

b) Göteborgs stadsbibliotek (1958 nr 206).

Årsberättelserna lades till handlingarna.